

ተስፋዬ ገብረአብ እስከአሁን የት ነበርክ ?

ተስፋዬ ገብረአብ ይባላል። የተወለደው ደብረዘይት (ቢሾፍቱ) ሲሆን አባትና እናቱ መንደፊራ ተጋብተው ይኖሩ የነበሩ የኤርትራ ተወላጆች ናቸው። ለሃያ ቀናት የደርግ ወታደር ሆኖ ደብረታቦር በወያኔ ተማረከ። ወዲያው በወያኔ ዉስጥ ትልቅ ቦታ ተሰጥቶ የወያኔ ቀንደኛ የፕሮፖጋንዳ ሃላፊ ሆነ። ወያኔ ስልጣን ሲጨብጥ በሃያ ምናምን አመቱ የኢትዮጵያ ፕሬስ መምሪያ ሃላፊነትን ጨበጠ። የዛሬይቱ ኢትዮጵያ ፣ አዲስ ዘመን፣ ኢትዮጵያያን ሄራልድ የመሳሰሉት በርሱ ስር ወደቁ ማለት ነው።

አሁን ነዋሪነቱ በደቡብ አፍሪካ ፕሪቶሪያ ከተማ ሲሆን በቅርቡ «የጋዜጠኛው ማስታወሻ» በሚል በግሩም አማርኛ ነው የተጻፈ አንድ መጽሃፍ ጽፏል።

ይህ ሰው እኛ የምንጽፈውን ቢያነብ በርግጥ አማርኛውን ቀለዱበት ብሎ እንደሚታዘበን አስባለሁ። መጽሐፉን አንብቤ ዝም ብል ደስ ባለኝ ነበር፤ ነገር ግን በመጽሃፉ ከያዝኳቸው አንዳንድ ነጥቦች በመነሳት በርካታ ጥያቄዎች በአይምሮዬ ስለተጫሩ ከናንተ ጋር አብሬ ጥያቄዎቼን ለመመለስ ፈለኩኝ። ይችንም መጣጥፍ አቀረብኩ።

መጽሃፉ በአንዳንድ ድህረ ገጾችንና የፖለቲካ ድርጅቶች የተጋነነለት እንደመሆኑ ትምህርት ሰጪና ጠቃሚ ሃሳቦችን አገኛለሁ ብዬ ጠብቄ ነበር። በተለይም ደራሲው በመጽሃፉ እንደሚናገረው በወያኔ ዉስጥ እጅግ በጣም ትልቅ ሰው እንደነበረው አድርጎ ነው ያቀረበው። አንድ ቦታ «በዚያን ወቅት የደህንነቱም ሆነ አባ ዱላ ገመዳ የሚመራው የወታደራዊ ደህንነት ሰነዶች ለኔ በራቸው ክፍት ነበር። የፈለኩትን ሰነድ የመመርመርና ወደቤት ተወሼ የመውሰድ ልዩ ፈቃድ ተሰጥኛል» ሲልም ጽፏል።

እንግዲህ ይህን ያህል በሩ የተከፈተለት ሰው ሆነ በመጽሃፉ ያቀረበልን አብዛኞቻችን ከምናውቀው ውጭ ይህ ነው የሚባል ቁም ነገር የለም። አንባቢያንን ለማጭበርበር ከእውነት የራቀ ወሽት የሞሉባቸው የተጻፉ ታሪኮችን እናያለን።

ለምሳሌ ሁለቱን ልጥቀስ። ጸሃፊው የቀድሞ የመአእድ ሊቀመንበር ስለነበሩት ደጃዝማች ነቃ ጥበብ ይናገራል። ምናልባት ከዚህ አለም በሞት ስለተለዩ እራስቸውን መመከት አይችሉም ብሎ ይሆናል ስማቸውን የሚያጠፉት። ጸሃፊው ቀኛዝማች ነቅዓጥበብና የወያኔ የደህንነት ሃላፊ የነበረው ከንፈ ወዳጆች እንደሆኑ አድርጎ ያቀርባል። በጣም የሚያስቀውና የሚያሳፍረው ቀኛዝማች ነቅዓጥበብ በሕዝብ ድጋፍ እንዲያገኙ «እንደው አንድ ሳምንት እስረኝ» ብለው ከንፈን እንደጠየቁ በመጽሃፉ እናነባለን።

እንግዲህ አስቡት ... ሰውዬው እንደፈለገ ከንፈ ጽ/ቤት ገብቶ የፈለገውን መረጃ ማግኘት ስለሚችል ከንፈና ደጃዝማች የተነጋገሩትን ሚስጥር ማወቅ ቻለ። ልብ በሉ ከንፈም ደጃዝማችም አሁን በሕይወት የሉም።

እዚህ ላይ ሰውዬው ለቀድሞ መኢአድ ደጋፊዎችና አመራር አባላት ያለውን ንቅት ያሳያል። (በነገራችን ላይ ይህ ሰው የደህንነት መረጃ በሰፊው ተከፍቶለት ስለ ፕሮፌሰር አሥራት ያንጠባጠበው አንዲት ጠብታ የለም።)

እንደ ሁለተኛ ምሳሌ የማቀርበው የጄኔራል ኃይሎም አሟሟት ላይ ጸሃፊው የዘገበውን ነው። ጄኔራል ኃይሎምን የገደለውን ሰው እርሱ ብቻ እንዳይገባ ጽፎልናል። ማሪዋና ወስዶ በጅልነት ገዳዩ ኃይሎምን እንደገደለ እንጂ ሌላ ምክንያት እንደሌለ አስረግጦ ይነግረናል። ይህንንም ወሸት እንድናምንለት ገሎምን እስኪገድል ድረስ ማሪዋና ገዳዩን እንዴት ማንደንዘዝ እንደቻለ ለማወቅ ጸሃፊው እራሱ ማሪዋና እንደተጠቀመና ጅላጅል እንደሆነም ጠቅሷል። (የጸሃፊውን አባባል ልጠቀምና)

በ1991 ሻቢያ ኢትዮጵያውያንን የጥርሳቸውን ወርቅ እያወለቀ እንዳባረረና ከኤርትራም በጉልበት የተፈናቀሉ በመቶ ሺዎች የሚቆጠሩ ወገኖቻችን ስድስት ኪሎ ዩኒቨርሲቲ ግንብ፣ በአራዳ ጊዮርግስ ቅጥር ግቢ ዙርያና በጥቁር አንበሳ ሆስፒታል ዳር የላስቲክ ቤት ሰርተው ይኖሩ እንደነበረ ሁላችንም የምናስታወሰው ነው። (በነገራችን ላይ ይህ አሳዛኝ ክስተት በዚህ መጽሐፍ ላይ አልተጠቀሰም)።

በዚያን ወቅት ኢንዲያን ኦሽን የተሰኘው ጋዜጣ ላይ ስዬ አብራሃና ኃይሎም አርጋያ በሻቢያ በጣም ከመናደዳቸው የተነሳ ሻቢያን መምታት ይፈልጉ እንደነበረ ተጽፎ ማንበቤ ትዝ ይለኛል።

በጣም የምቀርባቸው ትግሬ ወዳጆች ነበሩኝ። የወያኔ ሻለቃ አጎት ነበራቸው። ገብረ መድህን ይባላል። እነርሱ ገሬ ነው የሚሉት። (ገብረ መድህን የሚለውን ስም በጣም ነው የምወደው። በቴስታ የታወቀው የጊይርጊስና የብሄራዊ ቡድን ተጫዋች ገብረ መድህን የሚባል ስለነበረ) ታዲያ ያኔ ይህ የወያኔ ሻለቃ በኢንዲያን ኦሽን ያነበብኩትን አልካደም። ስዬና ኃይሎም ኢትዮጵያ ባህር አልባ መሆኗ እንዳላስደሰታቸውና የኤርትራ መገንጠል እንደሚያበሳጫቸው በግልጽ አጫወቶኝ ነበር።

እነዚህ ሁለት ሰዎች (ስዬና ኃይሎም) በሻቢያ ዘንድ ከመጀመሪያውኑ የሚጠሉ ግለሰቦች ናቸው። ኢሳያስ ከየመን ጋር በሃኒሽ ደሴቶች የይገባኛል ጥያቄ ጦር ሲሰብቅ፣ መለስ ዜናዊ ደግሞ አሰብ ላይ የነበረው የኢትዮጵያ የአየር መከላከያ ሲስተም (Air Defense System) ለኤርትራ አገልግሎት እንዲውልና የኢትዮጵያ መከላከያ ኃይልም የኤርትራን ሰራዊትን እንዲያግዝ ቀጭን ትእዛዝ በሰጠበት ወቅት፣ ኃይሎም አልነበረም እንዴ “ሻቢያ ባበደ ቁጥር ለምን የኢትዮጵያ ወታደር የጦርነት ሰለባ ይሆናል?” ብሎ በብርቱ የተቃወመ?

ኃይሎም የተገደለው በተቀነባበረ የኢሳያስና የመለስ ሥራ እንደሆነ ማንም እያወቀው ይህ ጸሃፊ የኃይሎምን መገደል በአንድ በማሪዋና በሰከረ “ኤርትራዊ ጅል” እንደተፈጸመ አድርጎ መደምደሙ እራሱ ጸሃፊውን ትዝብት ወስጥ አይከተውም ?

አብዛኞቻችን እንደምናውቀው የባድመ ጦርነት እስኪነሳ ድረስ ሻቢያና ወያኔ እጅና ጓንት ነበሩ። እንደዚህም ኤርትራ ቡና ለውጭ ገበያ ታቀርብ እንደነበረ የሚታወስ ነው። አንድ ወቅት ጤፍና እህሉ ትግራይን እያቋረጠ ወደ አሥመራ ብቻ ይሄድ ስለነበረ የትግራይ ምክትል አስተዳዳሪ የነበረችው ወ/ሮ አረጋሽ ትሬንታ ኳትሮዎቹን እንዲቆሙ አዛ እንደነበረ ሲወራ አስታውሳለሁ። ለ7፣ 8 አመት ያህል ሻቢያ በኢትዮጵያ እንደፈለገ ያደርግ የነበረበትም ጊዜ ነበር። እንደዚህም የኢትዮጵያ መሪ ተደርገው የሚታዩት አቶ ኢሳያስ አፈወርቂ እንደነበሩ የሚታወስ ነው።

እንግዲህ ይህ ጸሃፊ ሻቢያ በኢትዮጵያ ውስጥ ያደረገውን አንዲት ቅንጥት ያህል አልጻፈም። የተላይዩ መረጃዎች ይደርሱት ከነበረና የውትድርና የደህንነት ሰነዶችን በሙሉ እንዲያነብ ከተፈቀደለት ታዲያ ኤርትራውያኖቹ የሰሩትን ሥራ ምነው አይጠቀስም? በመጽሃፉ ላይ የምናየው የሻቢያ ጀግንነት ነው። ሰውዬው እገሌ ነገረኝ እያለ የሚጽፋቸው ብዙ ተራ ወሬዎች አሉ። አንዴ ለሃይ ቀናት የኢትዮጵያ ወታደር የነበረ ጊዜ አንድ የጦር አዛዥ ነገረኝ ብሎ « በከባድ መሳሪያ የበላይነት አላቸው። ተኩሰው (መድፍን ማለት ነው) የምሳ ሳህን ላይ ቁጭ ያደርጉልሃል» (ገጽ 42) ሲል የሻቢያን ጀግንነት ሲያነሳ ነው የምናየው።

ጸሃፊው ስለ ወያኔ ክፍፍል በሰፊው ዘግቧል። ነገር ግን የብዕር ኢሳማውን ያነጣጠረው በነአቶ ስዬ አብርሃ ቡድን ላይ ነው። (የነስዬ ቡድን አቶ ገብሩ አሥራት የቀድሞ የትግራይ አስተዳዳሪ፣ አቶ ተወለደማሪያም የቀድሞ የወያኔ ምክትል ሊቀመንበርን ያቀፈ ቡድን ነው)።

«እነ ተወልደ ሉዓላዊነትን ከማስከበር ባሻገር ሌላ አጀንዳ እንደነበራቸው ለመረዳት በዙሪያው ለነበርነው ሁሉ አዳጋች አልነበረም። የአንጃው አባላት ሻቢያን ከሚጠሉት ባላነሰ ሁኔታ በኤርትራ ሕዝብ ላይ የመረረ ጥላቻ ነበረቸው» ይላል ጸሃፊው በገጽ 184።

በኢትዮጵያ ላይ ጦርነት የከፈተው ሻቢያ ነው። እነ አቶ ስዬ ከመጀመሪያውኑ ሲቃወሙ ሻቢያ የልብ ልብ እንዲያገኝ ያደረጉት ጸሃፊው ብዙ የማይተቻቸው እነ መለስ ዜናዊ ናቸው። ደራሲው አቶ ስብሀት ነጋን አቶ ስዬም መስፍንን ተችቶ የጻፈበት ቦታ የለም። አቶ መለስ ዜናዊንም የሚቃወም እየመሰለ ማሳረጊያው ላይ “በልህ መሪ” ሲል ያወድሳቸዋል። የሻቢያን ጥቃት በመመከትና መልሶ ድምጥማጡን በማጥፋት አስመራ ደጃፍ መድረስ የተቻለው በነስዬ መሪነት ነው። የኢትዮጵያን ህዝብ ጥቅም በጎዳ መልኩ ከወጫሌ ወል የማይተናነስ የክህደት ሥራ የሰሩት እነ አቶ መለስ እንጂ እነ አቶ ስዬ አብርሃ አይደሉም። ባድመ ለኢትዮጵያ ሳይሰጥ ባደመ ለኢትዮጵያ ተሰጧል ብለው ሕዝቡን በወሸት ጮሎ ያስረገጡት እነ አቶ መለስ ናቸው። ታዲያ ይህ ሁሉ ታሪካዊና አበይት የሆኑ ዘገባዎች ደራሲው ምነው ዘነጋቸው ?

በነአቶ መለስና በነስዬ መካከል የተፈጠረው ችግር በዋናነት የባህር በር ጉዳይ መሆኑ እየታወቀ ደራሲው ምን ጭብጥ በእጁ ይዞ ነው እነስዬ የኤርትራን ህዝብ እንደሚጠሉ የሚጽፈው ?

ያ ብቻ አይደለም ሰውዬው ፕሪቶሪያ ተቀምጦ አሁን ስለሚደረገው ትግልም ሃሳብ ሊሰጠን ይፈልጋል። «እነ ተወልደ አረና የሚል ስም ይዘው ተመልሰዋል። የኤርትራ ስምም ከዘመን ዘመን እንደ ጨው በርበሬ የፖለቲካ ማጣፊጫ እንደሆነ ቀጥሏል» ይለናል ገጽ 193 ላይ በአረና ትግራይ ላይ ያለውን ችግር ሲነግረን። በገጽ 197 ስለነተወልደ መናገሩን ሲቀጠል «ከመለስ ተወልደ ይሻለናል ነው ጠባቸው እንጂ ብርቱካን ሚደቅሳን ስልጣን ላይ ማየት ከቶ አይሹም» ይለናል። (አቶ ተወልደ የአረና አባል መሆናቸውን አላውቅም። ደራሲው ከየት እንዳመጣው ቢነግረን ጥሩ ነበር)

ልብ በሉ እንግዲህ እዚህ ላይ። ጸሃፊው የባጥ የቆጡን ሲደበላልቅ ይታያል። ብርቱካን ሚደቅሳ እዚህ ላይ ምን ልታደርግ እንደገባች አይገባኝም። የአራና ትግራይን የፖለቲካ ፕሮግራም አንብቤዋለሁ። ስለኤርትራ ብዙ የተናገሩት ነገር የለም። ያሉት ኢትዮጵያ የባህር ወደብ እንደሚያስፈልጋት ነው። አሰብ በሕግ በሰላም የኢትዮጵያ እንድትሆን መታገልና መከራከር አለብን ነው የሚሉት። ይህ አሰብን በተመለከተ ያላቸው አቋም የቅንጅት ለአንድነትና ለዲሞክራሲ አሁን ደግሞ የአንድነት ለፍትህና ለዲሞክራሲ አቋም ነው። ይህ አቋም የእያንዳንዱ ኢትዮጵያን የሚወድ ሰው አቋም ነው።

አረና ትግራይ ሕወሃትን ተክተው እነርሱ ስልጣን ላይ ለመውጣት ሲንቀሳቀሱ አናይም። ለትግራይ ብቻ ሲቆሙ አናይም። ይልቅስ በሌሎች ኢትዮጵያውያን ጋር መተባበሩ ብቸኛ መፍትሄ ነው በሚል «መድረክ» በሚባለው አካል ወስጥ ታቅፈው እየሰሩ ናቸው።

«ብርቱካን ሚደቅሳን ስልጣን ላይ ማየት አይፈልጉም» ለተባለው ደራሲው መረጃ ይጎድለዋል እንጂ ብርቱካን ሚደቅሳና የአንድነት ፓርቲ በአረና ትግራይ አመራር አባላትና ደጋፊዎች እንዲሁም በትግራይ ህዝብ የተወደዱ ናቸው። በአረናና በአንድነት ፓርቲ ብቻ ሳይሆን የኦሮሞ ፌድራሊስት ፓርቲ የኢትዮጵያ ዲሞክራሲያ ጎያሎች ህብረት፣ የሶማሌ ዲሞክራሲያዊ ቅንጅት ... ሁሉም በመከባበር በጋራ ለአንዲት ዲሞክራሲያዊት ኢትዮጵያ ሰላምዊ በሆነ መንገድ እየሰሩ ናቸው። ደራሲው ብርቱካን ሚደቅሳን ከአረና ለማጣላት ከሆነ ተልእኮው የቤት ሥራውን በደንብ የሰራ አይመስለኝም። ደራሲው አረና ትግራይ ሆነ የአረና አባል ያልሆኑት አቶ ስዬ ወ/ት ብርቱካን ሚደቅሳ እንዲፈቱ በግንባር ቀደም እየታገሉ ያሉ ወገኖች ናቸው።

ደራሲው አንዳንድ የሚታወቁ ስሞችንም ጠቅሰዋል። ለአቶ አንዳርጋቸው ጽጌና ለአቶ ያሬድ ጥበቡ ቀና አስተያየት እንዳለው አነባለሁ። ኢትዮጵያ ሪቪውንም ያደንቃል። ስለኦሮሞ ነጻ አወጪ ግንባር በጥሩነት ከመናገር ወጭ ሌላ ነገር አልወጣውም። የ“ኦሮሞ ህዝብ እንደተበደለ” በሰፊው ጽፈዋል። በርግጥ የ“ኦሮሞ” ህዝብ እንደሌላው ኢትዮጵያዊ ግፍ ደርሶበታል። የአንዱን ግፍ እያጎሉ ማሳየት እውነት ቢሆንም አላማው ከፋፋይ ነው። ደራሲው የመከፋፈል ሥራ ነው ለምሥራት የሞከረው።

“አማራውን አሮሞው» በትግሬው ላይ እንዲነሱ የሚያደርግ መርዛማ ፕሮፖጋንዳ ለመርጨት የሚፈልግ ይመስላል። በኢትዮጵያ ዲሞክራሲ እንዲኖር የሚታገሉ የትግራይ ወገኖቻችን ሰይጣናዊ በሆነ መልኩ ያቀርባቸዋል። ሻቢያ እንዲነካ አይፈልግም። ኢትዮጵያ የባህር በር የማግኘቷን ነገር ያጣጥላል። በኢትዮጵያ ትግል ትልቅ አስተዋጾ ያደረጉ ጠንካራ የዲሞክራሲ ታጋዮች እንደ አቶ ሙሉጌታ ሉሌና እንደ አቶ አብርሃ በላይ አይነቶችን ይተቻል።

ስለ አቶ ሙሉጌታ ሉሌና ስለ ኢትዮሚድያ አዘጋጅ አቶ አብርሃ በላይ አስተዋጾኦ የኢትዮጵያ ህዝብ ነጋሪ አያስፈልገውም። ሥራቸው ይናገራል። አቶ አብርሃ በላይ ቀን በቀን ከገዢው ፓርቲ ጋር እስከአሁን የሚታገሉ ቆራጥ ኢትዮጵያዊ ናቸው። እርሳቸው የሚያዘጋጁት የኢትዮሜዲያ ድህረገጽ በአሁን ወቅት ኢትዮጵያ ወስጥ የታገደ ድህረገጽ ነው። አቶ ሙሉጌታ ሉሌ የጦቢያ ዋና አዘጋጅ የነበሩ ከዚያም የኢትዮጵያውያን ቴሌቭዥን ኔትዎርክ ዋና ሃላፊ ሆነው ስንት ስራ ሲሰሩ የነበሩ ታላቅ የሜዲያ ባለሞያ ናቸው።

ታዲያ ለአመታት የወያኔ/ሻቢያ ፖሮፖጋንዳን በአዲስ ዘመን በመሳሰሉ ሲረጨን የነበረ፣ በስደት አለም አንዴ ሲያትል አንዴ ደርባን ሲዞር ውብ የመጻፍ ችሎታውን ተጠቅሞ በዲሞክራሲና በአገር አንድነት ዙሪያ አንዲት ጽሁፍ ያልወረወረና ላለፉት ሶስት አመት ኢትዮጵያዊያን ከወያኔ ጋር ሲታገሉ ድምጹን ያጠፋ ሰው በምን ሞራል ኦቶሪቲ ነው እነዚህ ሰዎች የሚያንቋሽሽው ?

ያ ብቻ አይደለም። ቅንጅት፣ አንድነት ፣ ሕብረት እንዲሁም በኢትዮጵያ ዲሞክራሲ እንዲኖር እራሳቸውን ሰውተው ፊት ለፊት ሰላምዊ ትግል እየተጋሉ ያሉትን ወገኖቻችንም ያዋረደ ሰው ነው። የሚያደርጉትን ትግል በመጽሃፍ ያንቋሽሻል። « በሰላማዊ ትግል ተስፋ ያልቆረጡ ወገኖች ትግላቸውን ቀጥለዋል። የሰላምዊ ትግል ዉጤት በተደጋጋሚ የሕዝን የነጻነት ጥያቄ አኮላሽቶታል» ይለናል በግጽ 399።

ላለፉት አሥራ ስምንት አመታት ቢያንስም ቢበዛም በኢትዮጵያ አንድነት የሚያምኑ፣ ወይኔን ሲታገሉና ሲያጋልጡ የኖሩት በሰላማዊ ትግል የሚታገሉ ኃይላት ናቸው። ታዲያ እንዲሁ በባዶ ፣ ሌላ የሚታይና የሚጨበጥ አማራጭ ሳያሳዩን፣ እነዚህ በሰላማዊ ትግል የሚታገሉትን ኃይላት ትግላችሁን አቁሙ ማለት መለስና በረከትን ተዝናንታቸው ሕዝቡን እያፈናቸው ኑሩ እንደማለት አይቆጠረምን? ከላይ እንደዘረዘርኩት የዚህን መጽሃፍ ይዘት ስናየው፣ ዓላማው ኢትዮጵያን የሚጠቀም ሳይሆን ዉስጡ መርዝ የተሞላ፣ በሻቢያ የተቀነባበረ መጽሃፍ እንደሆነ መደምደሙ ያስቸግረናልን ? በኢትዮጵያ የሚደረገው ሰላማዊ ትግል አክትሞ በሻቢያ ላይ ጥገኛ የሆነ አስመራ ማእከሉ ያደረገ ትግል እንዲደረግ የሚገፋፋ መጽሃፍ አይደለምን?

ይህ ጸሃፊ ያለምን ጥርጥር የሻቢያ ቅጥረኛ እንደሆነ ከጽሁፉ ለመራዳት ይቻላል። መጽሐፉን ያሳተመው የታተመው መጽሐፍ ደግሞ በተደራጀ ሁኔታ እንዲሸጥ የሚያደርግ ከበስተኋላ የተደራጀ ኃይል እንዳለ ለመገምት አያቅትም። ይህም ኃይል

ሻቢያ ነገ። ለዚህም ነገ ህዝባችንን ከወሻሻንብር ለማዳን ይችን ጽዑፍ
ያቀረብኩት።

እግዚአብሔር ያክብርልኝ !
አበበ ቀልቤሳ
kelbessa@yahoo.com